

POVAHA

V belgickém časopise “Wouf” z listopadu 1983 můžeme najít zajímavý článek jednoho novináře; tento “rozhovor” byl dělán u příležitosti speciální výstavy v Zurichu:

“Ptal jsem se mnoha obdivovatelů plemene, proč si vybrali právě belgického ovčáka.- Odpověď zněla: “Milujeme naše belgičáky pro jejich krásu a jejich báječný charakter, jsou nenapodobitelní a jsou absolutní “závisláci”!” Byl jsem překvapen a zmaten. Co přesně znamená u psa - “závislák”? Odpovědí je veselý smích a následně je mi vysvětleno, že je to vlastně hodnocení toho, jak dalece pes dává najevo, že svého páníčka miluje. Samozřejmě není to pes pro někoho, kdo hledá psa, s kterým nemá žádnou práci, protože člověk musí mít pro “duši” belgického ovčáka spoustu trpělivosti a pochopení, aby ho opravdu dobře vychoval a vycvičil. Jestliže chcete cvičit svého belgického ovčáka, musíte veškeré metody a postupy při výcviku volit velmi přesně a opatrně, protože belgičan nikdy nezapomene na křivdu a na jakékoli podněty reaguje daleko rychleji než jakékoli jiné plemeno. Další otázka byla snadná, přímo se nabízela: Je belgický ovčák vhodný pro výcvik? Všechny jeho varianty?...” Prakticky všude, je zhruba 80% psů - psů domácích, tedy společníkem, přítelem, kamarádem. Výjimku tvoří varianta malinois, kde je poměr zcela opačný.”...A belgičtí ovčáci jsou skutečně krásní psi, velmi milí, mohl jsem se dotknout kteréhokoli z nich beze strachu. Vrtí nadšeně svými ocasy a jeden z groenendaelů mě dokonce velmi zuřivě olízal na znamení uzavření přátelství. (Musím ale přiznat, že zkušenost mě naučila nikdy se nedotýkat neznámého belgického ovčáka!).”

Belgičtí ovčáci mají již své specifické postavení v kynologickém světě. Jejich absolutně nejcharakterističtějším znakem je obrovská citlivost, vnímavost, je to jejich absolutní oddanost! Tento znak je vyjádřen ve vztahu belgičáka a jeho páníčka. Tento rys s sebou přináší několik různých důsledků. První je, že při jakémkoli zacházení s belgičanem je nutné se vyvarovat jakéhokoli násilí a fyzických trestů. Špatné zacházení vede k bázni a strachu psa ze psovoda a u některých prudších jedinců se může stát, že se pes proti svému páníčkovi obrátí. Psovod musí velmi citlivě upravovat intonaci hlasu, jinými slovy - hrát si se svým hlasem.

Dalším aspektem, pokud vlastníme belgického ovčáka, je, že výcvik musí majitel se svým psem dělat sám. Pro belgičana se nehodí “odložit” ho do psí školy, kde ho něčemu naučí. Pokud je majitel belgického ovčáka začátečníkem, ideální je navštěvovat kynologické cvičiště, kde mu již o něco zkušenější poradí. Výcvik zabere mnoho času a vyžaduje velké soustředění a harmonii člověka a psa. Veškeré upevňování nově naučeného musí být prováděno velmi citlivě.

Jiným důsledkem je, že pokud má belgický ovčák všechny své morální a fyzické předpoklady nezbytné pro práci u policie či u vojska, je větší individualitou než jakékoli jiné plemeno. Belgický ovčák nemá rád mnoho lidí, se kterými by měl pracovat, jakákoli změna majitele může vést k velkým psychologickým stresům psa.

Zde ještě úryvek článku dr. Surgeta z časopisu “Chiens 2000”:

“Se svým impulsivním charakterem je belgický ovčák pes, který dává velice mnoho energie do reakcí na jakékoli podněty. Jeho odpověď na útok je ohromující a nečekaný. Belgický ovčák je velice aktivní, neustále na stráži. Ale je to také plemeno absolutně oddané, které prostě “adoptuje” svého majitele. Nenávidí změnu majitele, na kterou reaguje velmi špatně. Z pohledu majitele, belgický ovčák je plemenem, které má “bohatý” citový vnitřní svět, který kontrastuje s jeho vnějšími projevy navenek. Stejně tak, jak je citlivý a impulsivní, dovede ukázat nonšalantní eleganci psa-společníka, dokáže být trpělivým kamarádem dětí, stejně tak jako jejich ochráncem. Aby mohl potvrdit citlivý charakter, potřebuje velice citlivý přístup, ale také nekompromisní důslednost zároveň. Belgický ovčák by si měl na všechny podezřelé zvuky a hluk zvykat od mládí, později mu to dělá velké problémy. Pokud to majitel poctivě dodrží a bude neúnavně mladého psíka “tahat” s sebou, nedojde k nečekaným překvapením, lekavosti,..”

Ve své vynikající práci o chovu belgických ovčáků, začíná paní J. Aubry následujícím odstavcem:

“Prosím dovolu mi, dříve než se pustím do podrobností, představit čtenáři toto špičkové plemeno, jedno z nejoddanějších, které existuje. Harmonická stavba těla společně s dojmem síly a elegance, nádherná hlava s výrazem zvědavosti a inteligence, přátelský a přímý pohled, oči plné oddanosti ke svému pánovi a ostražitosti k neznámému člověku, plný života a neustále v pohybu - to je belgický ovčák.”

Předmluva knihy o belgičanech pana Fiorona zněla takto:

“Ať už je to krásný černý groenendael, červeno-hnědý tervueren, krátkosrstý malinois či kudrnatý laekenois, belgický ovčák každého dokáže přesvědčit velmi krásným způsobem, že je skutečným ochráncem svého pána i majetku. Jeho vnímavost ke správnému zacházení, jeho přátelství k dětem, harmonie jeho linií a hrdě nesená elegantní hlava - to je typické pro belgického ovčáka.”

Ve své knize “Les Chiens de Bergers Belges” Fiorenzo Fiorone shrnuje velice dobře několika slovy kvality malinoise:

“Je to pracovní pes výjimečných kvalit. Zdá se být méně atraktivní než je groenendael či tervueren, protože má krátkou srst, ale je to praktičtější. Jeho obrovská obranná schopnost a dokonalost hlídání dělá z malinoise psa obrovské použitelnosti.”

Tato krátkosrstá varianta vždy omračovala nadšence pro výcvik Ringu. Ale samozřejmě zcela oprávněně. Třeba takový pan Bastiaens, majitel malinoise jménem CLIP, který vyhrál belgický šampionát v Ringu v letech 1981, 1982, 1983, 1985 a 1986! Výkonu, jaký CLIP podával nemůže nikdy žádné jiné plemeno dosáhnout! Ve Francii se stal šampionem v Ringu v letech 1969, 1972, 1973, 1975, 1976, 1978, 1979, 1981, 1982, 1983 i 1984 vždy malinois. Ti, kdo cvičí Ring na vyšší úrovni, používají pouze malinoise z pracovních linií. Ve skutečně pracovních liniích je znát opravdu dědičnost pracovních vloh! Ve francouzském časopise “Revue Chiens 2000” z roku 1983 je popsán malinois takto:

“Nesporným králem dnešního ringu je malinois, plný života, inteligence, s obrovskou chutí kousat na rukáv, nedostižitelný skokan. Ring je dělán právě pro něj, je to jeho doména. Tento pes ale potřebuje citlivost, protože je velice vnímavý. Nejvýstižněji lze říct, že tento pes potřebuje psovoda se železnou rukou v sametové rukavici!”

V časopise “Chiens de France et d’Ailleurs” v čísle 10 z dubna 1985, byla uveřejněna odpověď pana Noela, vynikajícího cvičitele malinoisů pro Ring, jehož chovatelská stanice nesla název “de la Noaillerie” na otázku “Proč malinois?”, následovně:

“Je to ve zkušenosti, kterou jsem s nimi získal, poznal jsem jejich výjimečné kvality a schopnosti. Začínal jsem s německými ovčáky. Moje úspěchy při obraně, při účasti na RCI, v Ringu...to vše jsem absolvoval s mým německým ovčákem jménem GERO von Fraumensterturm. Ale postupně se technika figurantů měnila, němečtí ovčáci se hodili na figuranty, kteří měli podomácku vyráběné těžké rukávy. Figuranti byli pomalí! Dnes mají figuranti celý oblek ušitý z nejlehčího materiálu, takže jejich pohyb je rychlejší, mrštnější, obleky šijí ti nejlepší výrobci. A tak jsem se dostal k malinoisům - jsou to letící bomby! Ring je vynález z Belgie. Nejlepší cvičitelé psů pro Ring jsou belgičtí cvičitelé!...A skutečně nejlepší cvičitelé používají malinoise - to je ten pravý důvod, proč jsem si pořídil pro tuto práci malinoise!”

A tak nakonec, čím se především liší belgický ovčák od svého německého kolegy? Je to jeho lehkost, flexibilita, obratnost, mrštnost, rychlost a samozřejmě charakter. Belgický ovčák je daleko ostražitější, živější, ale také nervóznější, citlivější, což nezpůsobuje, že je jeho výcvik snazší, spíše naopak je o něco obtížnější. Nicméně, pokud plánujete nějakého psa na výcvik, pořídte si malinoise. Pokud jeho zákus není tak tvrdý jako je zákus německého ovčáka, je daleko rychlejší a je proveden s nezaměnitelnou lehkostí. Groenendael je nejudatnější, velice inteligentní, ale často přecitlivělý. Pokud je dobře a důsledně cvičen, je neúprosným obranářem! Tervueren má obdobný charakter jako groenendael, někdy je o něco citlivější. Je však vynikajícím společníkem. Laekenois asi nejvyrovnanější ze všech se hodí prakticky pro jakýkoli druh práce, nemá ovšem onen pověstný “raketový pohon” malinoise.

Bojovný duch, nervozita a hyperaktivita řadí belgického ovčáka mezi náročnější plemena. Nehodí se rozhodně pro každého. Belgický ovčák (jeho kterákoli varianta) je velice oddané zvíře. Je to v jeho inteligenci, věrnosti a morálních kvalitách. Je to pes, který dokáže dát svému páníčkovi celou svoji duši a uspokojit toho nejnáročnějšího cvičitele. Ať je to groenendael, tervueren, malinois či laekenois - belgický ovčák představuje mezi psími plemeny skutečně něco úžasného. Belgický ovčák není ani malý domácí mazlíček ani kus nábytku. Aby si člověk mohl pořídít toto plemeno, musí o něm již něco vědět, aby si ho opravdu zamiloval.

